

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejskie prawo o klimacie: ustanowienie ram na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej

(2020/C 324/10)

Sprawozdawca:	Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/EPL), premier rządu wspólnoty autonomicznej Andaluzja
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) COM(2020) 80 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(5) Działania w dziedzinie klimatu podejmowane przez Unię i państwa członkowskie powinny mieć na celu ochronę ludzi i naszej planety, dobrobytu, dostatku, zdrowia, integralności ekosystemów i różnorodności biologicznej przed zagrożeniem wynikającym ze zmiany klimatu, w kontekście agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i w dążeniu do realizacji celów porozumienia paryskiego, oraz w celu osiągnięcia jak największego dobrobytu w granicach planety oraz zwiększenia odporności i zmniejszenia wrażliwości społeczeństwa na zmianę klimatu.	(5) Działania w dziedzinie klimatu podejmowane przez Unię i państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne powinny mieć na celu ochronę ludzi i naszej planety, dobrobytu, dostatku, zdrowia, integralności ekosystemów i różnorodności biologicznej przed zagrożeniem wynikającym ze zmiany klimatu, w kontekście agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i w dążeniu do realizacji celów porozumienia paryskiego, oraz w celu osiągnięcia jak największego dobrobytu w granicach planety oraz zwiększenia odporności i zmniejszenia wrażliwości społeczeństwa na zmianę klimatu.

Uzasadnienie

Działania na szczeblu lokalnym i regionalnym mają zasadnicze znaczenie dla realizacji celu neutralności klimatycznej, uznanego w porozumieniu paryskim i w pełnej zgodności z celami przedstawionymi w motywie. Wobec tego nieuwzględnienie w nim władz lokalnych i regionalnych byłoby przejawem zaniedbania.

Poprawka 2

Motyw 14

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>(14) Dostosowanie się do zmiany klimatu jest kluczowym elementem długoterminowej, światowej reakcji na tę zmianę. Dlatego państwa członkowskie i Unia powinny zwiększyć swoje zdolności adaptacyjne, wzmocnić odporność i zmniejszyć wrażliwość na zmianę klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego, jak również zmaksymalizować korzyści płynące z innych polityk i prawodawstwa dotyczących środowiska. Państwa członkowskie powinny przyjąć kompleksowe krajowe strategie i plany w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.</p>	<p>(14) Dostosowanie się do zmiany klimatu jest kluczowym elementem długoterminowej, światowej reakcji na tę zmianę. Dlatego państwa członkowskie i Unia powinny zwiększyć swoje zdolności adaptacyjne, wzmocnić odporność i zmniejszyć wrażliwość na zmianę klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego, jak również zmaksymalizować korzyści płynące z innych polityk i prawodawstwa dotyczących środowiska. Państwa członkowskie powinny przyjąć kompleksowe krajowe strategie i plany w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, uwzględniające zróżnicowanie obszarów Europy pod względem gospodarczym, społecznym i geograficznym oraz specyfikę regionów najbardziej oddalonych.</p>

Uzasadnienie

Czynniki terytorialne odgrywają kluczową rolę przy dokonywaniu wyboru właściwej polityki służącej wzmocnieniu odporności i działań dostosowawczych. Cechy geograficzne, klimatyczne, społeczne i gospodarcze mają zasadnicze znaczenie dla oceny i ustalania podatności na zagrożenia, dla zarządzania ryzykiem oraz opracowywania scenariuszy na przyszłość związanych ze zmiennymi klimatycznymi. Utworzenie instrumentów progностycznych dotyczących przystosowania i budowania odporności, które można dostosowywać do różnych sytuacji na poziomie regionalnym i lokalnym, stanowiłoby ogromny krok naprzód w rozwoju tych strategii.

Poprawka 3

Motyw 17

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>(17) Komisja w swoim komunikacie „Europejski Zielony Ład” zapowiedziała, że zamierza ocenić i przedstawić wnioski dotyczące podwyższenia unijnego celu w zakresie obniżenia emisji gazów cieplarnianych na 2030 r., aby zapewnić jego spójność z celem neutralności klimatycznej na 2050 r. W tym komunikacie Komisja podkreśliła, że do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej powinny przyczynić się wszystkie obszary polityki Unii i wszystkie sektory powinny odegrać w tym swoją rolę. Do września 2020 r. Komisja powinna, w oparciu o kompleksową ocenę skutków i z uwzględnieniem dokonanej przez siebie analizy zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, przedłożonych Komisji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁽¹⁾, dokonać przeglądu unijnego celu klimatycznego na 2030 r. i zbadać opcje wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie 50–55 % redukcji emisji w porównaniu z poziomem z 1990 r. Jeżeli uzna za stosowne skorygowanie unijnego celu na 2030 r., powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski w sprawie wprowadzenia zmian do niniejszego rozporządzenia. Poza tym Komisja powinna do 30 czerwca 2021 r. ocenić, w jaki sposób należałoby zmienić unijne akty prawne wdrażające ten cel, aby osiągnąć redukcję emisji na poziomie 50–55 % w porównaniu z 1990 r.</p> <p>⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).</p>	<p>(17) Komisja w swoim komunikacie „Europejski Zielony Ład” zapowiedziała, że zamierza ocenić i przedstawić wnioski dotyczące podwyższenia unijnego celu w zakresie obniżenia emisji gazów cieplarnianych na 2030 r., aby zapewnić jego spójność z celem neutralności klimatycznej na 2050 r. W tym komunikacie Komisja podkreśliła, że do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej powinny przyczynić się wszystkie obszary polityki Unii i wszystkie sektory powinny odegrać w tym swoją rolę. Jak najszybciej, a najpóźniej do początku września 2020 r. Komisja powinna, w oparciu o kompleksową ocenę skutków i z uwzględnieniem dokonanej przez siebie analizy zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, przedłożonych Komisji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁽¹⁾, dokonać przeglądu unijnego celu klimatycznego na 2030 r. i zbadać opcje wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie przynajmniej 55 % redukcji emisji w porównaniu z poziomem z 1990 r. Jeżeli uzna za stosowne skorygowanie unijnego celu na 2030 r., powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski w sprawie wprowadzenia zmian do niniejszego rozporządzenia. Poza tym Komisja powinna do 30 czerwca 2021 r. ocenić, w jaki sposób należałoby zmienić unijne akty prawne wdrażające ten cel, aby osiągnąć redukcję emisji na poziomie przynajmniej 55 % w porównaniu z 1990 r.</p> <p>⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).</p>

Uzasadnienie

Jeżeli chcemy zagwarantować, że europejski plan naprawy gospodarczej będzie ekologiczny, a obecne inwestycje doprowadzą do osiągnięcia celów na 2030 r. i ostatecznie także celów na 2050 r., należy jak najszybciej opublikować ocenę skutków ram legislacyjnych do 2030 r. i musi ona być ambitna.

Poprawka 4

Motyw 18

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>(18) Aby Unia i państwa członkowskie pozostały na właściwej drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej i postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, Komisja powinna regularnie oceniać dokonane postępy. Jeżeli zbiorowe postępy poczynione przez państwa członkowskie w dążeniu do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej lub w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu będą niewystarczające lub jeżeli unijne środki będą niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu, Komisja powinna wprowadzić niezbędne środki zgodnie z Traktatami. Komisja powinna również regularnie oceniać odpowiednie środki krajowe i wydawać zalecenia, jeżeli stwierdzi, że środki zastosowane przez państwo członkowskie są niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu.</p>	<p>(18) Aby Unia i państwa członkowskie pozostały na właściwej drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej i postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, Komisja powinna regularnie mierzyć i oceniać dokonane postępy, udostępniając opinii publicznej wszystkie istotne dane. Jeżeli zbiorowe postępy poczynione przez państwa członkowskie w dążeniu do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej lub w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu będą niewystarczające (nieosiągnięcie celów ilościowych lub niedotrzymanie terminów) lub jeżeli unijne środki będą niespójne z celem uzyskania neutralności klimatycznej do 2050 r. lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu, Komisja powinna wprowadzić niezbędne środki zgodnie z Traktatami. Komisja powinna również regularnie oceniać odpowiednie środki krajowe i wydawać zalecenia, jeżeli stwierdzi, że środki zastosowane przez państwo członkowskie są niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu.</p>

Uzasadnienie

Skuteczne monitorowanie postępów może przyczynić się do poprawy widoczności i przejrzystości działań mających na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej oraz do wzrostu poczucia odpowiedzialności za te działania. Z tego względu dane powinny być dostępne przez cały czas, a nie tylko w ramach sprawozdań okresowych, przy czym także w tym wypadku należy ściśle określić datę docelową.

Poprawka 5

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>(20) Ponieważ w stymulowaniu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej znaczącą rolę do odegrania mają obywatele i społeczności, należy wspierać duże zaangażowanie publiczne i społeczne. Komisja powinna zatem współpracować ze wszystkimi grupami społeczeństwa, aby umożliwić im podejmowanie działań na rzecz neutralności klimatycznej i budowania odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa, oraz wzmocnić ich pozycję, w tym poprzez wprowadzenie Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu.</p>	<p>(20) Ponieważ w stymulowaniu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej znaczącą rolę do odegrania mają obywatele i społeczności, należy wspierać duże zaangażowanie publiczne i społeczne. Komisja powinna zatem współpracować ze wszystkimi grupami społeczeństwa, aby poszerzyć wzajemną współpracę, wymianę informacji i podejmowane wspólnie działania uświadamiające na rzecz neutralności klimatycznej i budowania odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa, w tym poprzez wprowadzenie Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu jako innowacyjnego narzędzia zarządzania w celu włączenia władz lokalnych i regionalnych, a także całego społeczeństwa obywatelskiego i wszystkich obywateli.</p>

Uzasadnienie

Zbudowanie neutralności klimatycznej i odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa powinno rozpocząć się od wymiany informacji i od działań uświadamiających społeczeństwo. Wzmocnienie tych instrumentów to zadanie, w którym przewodnią rolę może odgrywać Komisja, opracowując i wdrażając kierunki polityki publicznej, które są odpowiednie w wymiarze przekrojowym, natomiast wymagane działania są właściwe dla kierunków polityki sektorowej będących w stosownych przypadkach przedmiotem zamierzonych działań organów administracji państwowej, regionalnej i lokalnej.

Poprawka 6

Motyw 21

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>(21) Aby zapewnić przewidywalność i pewność wszystkim podmiotom gospodarczym, w tym firmom, pracownikom, inwestorom i konsumentom, aby zapewnić nieodwracalność przejścia na neutralność klimatyczną, aby zapewnić z czasem stopniową redukcję oraz pomóc w ocenie spójności środków i postępów z celem neutralności klimatycznej, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wyznaczenia trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych w Unii mającej na celu osiągnięcie zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami ustanowionymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.</p>	<p>(21) Aby zapewnić przewidywalność i pewność wszystkim podmiotom gospodarczym, w tym firmom, pracownikom, inwestorom i konsumentom, aby zapewnić nieodwracalność przejścia na neutralność klimatyczną, aby zapewnić z czasem stopniową redukcję oraz pomóc w ocenie spójności środków i postępów z celem neutralności klimatycznej, Komisja proponuje trajektorię redukcji emisji gazów cieplarnianych w Unii mającą na celu osiągnięcie zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r. Szczególnie ważne jest, aby w czasie sporządzania wniosku Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów oraz administracji państw członkowskich, w tym władz lokalnych i regionalnych.</p>

Uzasadnienie

Usunięcie wszelkich odniesień do wyznaczania trajektorii w drodze aktów delegowanych. Komisja powinna ograniczyć się do zaproponowania trajektorii i oceny postępów.

Poprawka 7

Artykuł 2 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Właściwe instytucje Unii i państwa członkowskie wprowadzają odpowiednio na poziomie unijnym i krajowym środki niezbędne, by umożliwić wspólne osiągnięcie celu neutralności klimatycznej określonego w ust. 1, z uwzględnieniem znaczenia wspierania sprawiedliwości i solidarności między państwami członkowskimi.</p>	<p>Właściwe instytucje Unii i państwa członkowskie wprowadzają odpowiednio na poziomie unijnym i krajowym środki niezbędne, by umożliwić wspólne wdrożenie celu neutralności klimatycznej określonego w ust. 1 w europejskich miastach i regionach, z uwzględnieniem znaczenia wspierania sprawiedliwości i solidarności między państwami członkowskimi.</p>

Uzasadnienie

Wdrażanie przepisów dotyczących klimatu zależy głównie od europejskich miast i regionów. W związku z tym konieczna wydaje się zmiana brzmienia.

Poprawka 8

Artykuł 2 ustęp 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Do września 2020 r. Komisja dokonuje przeglądu unijnego celu klimatycznego na 2030 r., o którym mowa w art. 2 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w świetle celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 i bada opcje wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie 50–55 % redukcji emisji w porównaniu z poziomem z 1990 r. Jeżeli Komisja uzna za stosowne skorygowanie tego celu, przedkłada w tej sprawie odpowiednie wnioski Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p>	<p>Jak najszybciej, a najpóźniej do początku września 2020 r. Komisja dokonuje przeglądu unijnego celu klimatycznego na 2030 r., o którym mowa w art. 2 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w świetle celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 i bada opcje wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie przynajmniej 55 % redukcji emisji w porównaniu z poziomem z 1990 r. Jeżeli Komisja uzna za stosowne skorygowanie tego celu, przedkłada w tej sprawie odpowiednie wnioski Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p>

Uzasadnienie

Poprawka opiera się na tej samej logice co poprawka do punktu 17.

Poprawka 9

Artykuł 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Trajektoria prowadząca do osiągnięcia neutralności klimatycznej</p> <p>1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 9 celem uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez wyznaczenie trajektorii na poziomie Unii prowadzącej do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 do 2050 r. Najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, Komisja dokonuje przeglądu tej trajektorii.</p> <p>2. Punktem wyjścia trajektorii jest unijny cel klimatyczny na 2030 r. określony w art. 2 ust. 3.</p> <p>3. Przy ustalaniu trajektorii zgodnie z ust. 1 Komisja bierze pod uwagę następujące kwestie:</p>	<p>Trajektoria prowadząca do osiągnięcia neutralności klimatycznej</p> <p>1. Komisja jest uprawniona do proponowania zmian do niniejszego rozporządzenia poprzez sugerowanie trajektorii na poziomie Unii prowadzącej do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 do 2050 r. Najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, Komisja dokonuje oceny postępów w realizacji celu dotyczącego neutralności klimatycznej.</p> <p>2. Punktem wyjścia trajektorii jest unijny cel klimatyczny na 2030 r. określony w art. 2 ust. 3.</p> <p>3. Przy proponowaniu trajektorii zgodnie z ust. 1 Komisja bierze pod uwagę następujące kwestie:</p>

Uzasadnienie

Usunięcie wszelkich odniesień do wyznaczania trajektorii w drodze aktów delegowanych. Komisja powinna ograniczyć się do zaproponowania trajektorii i oceny postępów.

Poprawka 10

Artykuł 3 ustęp 3 litera e)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>e) uczciwość i solidarność między państwami członkowskimi i w obrębie każdego z nich;</p>	<p>e) uczciwość i solidarność między państwami członkowskimi i w obrębie każdego z nich, przy pełnym uwzględnieniu spójności terytorialnej UE;</p>

Uzasadnienie

Kryteria ustalenia trajektorii prowadzącej do osiągnięcia neutralności klimatycznej powinny w jednoznaczny sposób uwzględniać spójność regionalną w UE.

Poprawka 11

Artykuł 3 ustęp 3 litery k) i l) (nowe)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>k) zobowiązanie do objęcia pozycji światowego lidera w przechodzeniu na neutralność klimatyczną;</p> <p>l) ocena śladu węglowego i śladu wodnego oraz wpływu na różnorodność biologiczną w stosunkach handlowych z państwami trzecimi, a także zobowiązania UE wynikające z odpowiednich traktatów międzynarodowych.</p>

Uzasadnienie

Unia Europejska postawiła sobie za zadanie, by zajmować liczącą się i wpływową pozycję na arenie międzynarodowej i działać w sposób modelowy, jeśli chodzi o ekologiczną, sprawiedliwą i solidarną transformację, którą muszą wdrożyć państwa i regiony, by zrealizować cel neutralności klimatycznej do roku 2050, nie pozostawiając nikogo samemu sobie. Z uwagi na charakter i globalny wymiar oddziaływania klimatycznego i jego skutki społeczno-ekonomiczne, których nie ograniczają granice, należy skorzystać z tej okazji, by uwzględnić ten solenny zamiar Unii Europejskiej, włączając do przepisów obowiązek uwzględniania przy ustalaniu trajektorii prowadzącej do neutralności klimatycznej wymogu, by we wszystkich kierunkach polityki i działaniach zostały zawarte zobowiązania do stosowania wobec pozostałych krajów i regionów „pozawspólnotowych”, z którymi są utrzymywane stosunki o dowolnym charakterze, tych samych zasad będących podstawą rozporządzenia.

Poza tym jest wskazane, aby Unia Europejska uwzględniała ślad węglowy i ślad wodny produktów pochodzących z państw trzecich, ponieważ będzie to służyło nie tylko wspieraniu konkurencyjności naszej gospodarki, ale i wzmocnieniu przewodniej roli w dziedzinie neutralności klimatycznej poprzez wymóg stosowania norm o zasięgu ogólnowiatowym.

Poprawka 12

Artykuł 4 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>2. Państwa członkowskie opracowują i wdrażają strategie i plany adaptacyjne, które obejmują kompleksowe ramy zarządzania ryzykiem, w oparciu o solidne scenariusze odniesienia dotyczące klimatu i wrażliwości oraz oceny postępów.</p>	<p>2. Państwa członkowskie opracowują i wdrażają strategie i plany adaptacyjne, które obejmują kompleksowe ramy zarządzania ryzykiem, w oparciu o solidne scenariusze odniesienia dotyczące klimatu i wrażliwości oraz oceny postępów.</p> <p><i>Państwa członkowskie zapewniają włączenie perspektywy regionalnej i lokalnej oraz sytuacji regionów najbardziej oddalonych w proces rozwoju i wdrażania swoich strategii i planów przystosowawczych.</i></p>

Uzasadnienie

Konsekwencje zmiany klimatu mają różny zakres i sposób oddziaływania na poszczególnych obszarach, co jest zależne od wielu czynników. Oddziałują w różny sposób pod względem stopnia zagrożenia, ekspozycji i narażenia z uwagi na sytuację geograficzną i warunki społeczno-gospodarcze.

Z tego względu przy ocenie ryzyka związanego z oddziaływaniem zmiany klimatu konieczne jest dokonanie rozróżnienia na szczeblu regionalnym, a nawet lokalnym, w zależności od czynników geograficznych i społeczno-gospodarczych. Wobec tego, pomimo globalnego wymiaru problemu, jakim jest zmiana klimatu, przystosowanie musi odbywać się w sposób dopasowany do charakterystyki poszczególnych terytoriów, w zależności od typu oddziaływania i jego szczegółowego wymiaru. Nie stanowi to przeszkody dla opierania rozwoju tych kierunków polityki na wspólnych strategiach o szerszym zakresie, którym obowiązkowo muszą być one podporządkowane.

Poprawka 13

Artykuł 5 ustęp 2a (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>2a) Ocenę, o której mowa w ust. 1, i przegląd, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się w oparciu o wspólny dla całej UE system informacji, dostępny dla opinii publicznej, w którym gromadzi się informacje generowane przez poszczególne podmioty zaangażowane w realizację celu neutralności klimatycznej i postępów w zakresie przystosowania. Należy ustanowić wymogi gwarantujące normalizację i jednolitość informacji, dzięki którym będą one składać się z łatwych do znalezienia, dostępnych, interoperacyjnych i możliwych do ponownego wykorzystania danych. System ten będzie korzystał z możliwości oferowanych przez cyfryzację i nowe technologie.</p>

Uzasadnienie

Wobec potrzeby zaangażowania całego społeczeństwa w realizację celów ustanowionych w Europejskim prawie o klimacie zasadnicze znaczenie ma dysponowanie wysokiej jakości zweryfikowanymi informacjami, które będą stanowić podstawę dla podejmowania decyzji i definiowania odpowiednich kierunków polityki i środków. Z tego względu należy określić najlepsze praktyki w dziedzinie gromadzenia i przekazywania informacji, a także znormalizować i ujednolicić sposób ich przetwarzania. Jednocześnie konieczne jest utworzenie systemu ciągłego ulepszania wspomnianych informacji i wykorzystanie potencjału, jaki oferują nowe technologie, jeśli chodzi o ułatwienie wymiany danych między zaangażowanymi podmiotami, tak aby skorzystać z ewentualnych synergii i optymalizować zasoby.

Poprawka 14

Artykuł 5 ustęp 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>3. Jeżeli na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1 i 2 Komisja stwierdza, że środki unijne są niespójne z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 lub nieadekwatne w celu zapewnienia postępów w zakresie przystosowania, o których mowa w art. 4, lub że postępy na drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej lub przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 4, są niewystarczające, wprowadza niezbędne środki zgodnie z Traktatami w tym samym czasie, w którym dokonuje przeglądu trajektorii, o której mowa w art. 3 ust. 1.</p>	<p>3. Jeżeli na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, i przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Komisja stwierdza, że środki unijne są niespójne z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 lub nieadekwatne w celu zapewnienia postępów w zakresie przystosowania, o których mowa w art. 4, lub że postępy na drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej lub przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 4, są niewystarczające, wprowadza niezbędne środki zgodnie z Traktatami w tym samym czasie, w którym dokonuje przeglądu trajektorii, o której mowa w art. 3 ust. 1.</p>

Uzasadnienie

Celem jest zwiększenie spójności tekstu poprzez doprecyzowanie odesłań w obrębie artykułu na podstawie wskazanych ustępów.

Poprawka 15

Artykuł 6 ustęp 2a (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>2a) W jednej z sekcji systemu informacji wymienionego w art. 5 ust. 2a gromadzi się strategie, środki i najlepsze praktyki, aby ułatwić dostosowanie środków państw członkowskich do zaleceń Komisji.</p>

Uzasadnienie

Mając na celu ułatwienie w jak największym stopniu przyjęcia zaleceń Komisji przez państwa członkowskie, uznaje się za konieczne, aby państwom tym były udostępnione wysokiej jakości zweryfikowane informacje, które będą stanowić podstawę dla podejmowania decyzji i definiowania odpowiednich kierunków polityki i środków. Należy zwiększyć bazę wiedzy, ułatwić komunikację między innowacyjnymi inicjatywami i strategiami i wzmocnić przekazywanie najlepszych praktyk na szczeblu UE, tak aby pobudzać solidarność między państwami członkowskimi, wykorzystywać synergie i optymalizować zasoby.

Poprawka 16

Artykuł 7 ustęp 1 litera f) (nowa)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>f) dodatkowych informacjach od lokalnych i regionalnych organów władzy na temat postępów i skutków terytorialnych.</p>

Uzasadnienie

Z uwagi na kluczową rolę, jaką we wdrażaniu poszczególnych kierunków polityki objętych ramami prawa klimatycznego będą odgrywały europejskie regiony i miasta, konieczne należy brać ich opinie pod uwagę przy rozważaniach na temat przeglądów trajektorii prowadzącej do neutralności klimatycznej.

Poprawka 17

Artykuł 7 ustęp 1 litera e)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>e) wszelkich dodatkowych informacjach na temat zrównoważonych środowiskowo inwestycji Unii i państw członkowskich, w tym w miarę możliwości, inwestycji spójnych z rozporządzeniem (UE) 2020/... [rozporządzenie w sprawie taksonomii].</p>	<p>e) wszelkich dodatkowych informacjach na temat zrównoważonych środowiskowo inwestycji Unii i państw członkowskich oraz władz regionalnych i lokalnych, w tym w miarę możliwości, inwestycji spójnych z rozporządzeniem (UE) 2020/... [rozporządzenie w sprawie taksonomii].</p>

Uzasadnienie

Wprawdzie inwestycje władz regionalnych i lokalnych mają mniejszą wartość niż inwestycje Unii i państw członkowskich, lecz ich uwzględnianie zagwarantuje pełne poszanowanie różnicowania terytorialnego Unii Europejskiej w każdym przeglądzie trajektorii prowadzącej do neutralności klimatycznej. Ponadto europejskie regiony i miasta często stanowią centralne punkty innowacji pod względem zrównoważoności i należy je uwzględnić w odpowiedni sposób przy ustalaniu ambitnych celów na przyszłość.

Poprawka 18

Artykuł 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komisja współpracuje ze wszystkimi grupami społeczeństwa, aby umożliwić im podejmowanie działań na rzecz neutralności klimatycznej i budowania odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa oraz wzmocnić ich pozycję. Komisja ułatwia sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępny dla wszystkich proces na wszystkich poziomach, w tym na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, oraz z udziałem partnerów społecznych, obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, zmierzający do wymiany najlepszych praktyk i określenia działań oraz wkładu na rzecz osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Poza tym Komisja może również korzystać z wielopoziomowych dialogów w dziedzinie klimatu i energii ustanowionych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999.</p>	<p>Komisja współpracuje ze wszystkimi grupami społeczeństwa, aby umożliwić im podejmowanie kompleksowych działań na rzecz neutralności klimatycznej i budowania odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa. Komisja ułatwia sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępny dla wszystkich proces na wszystkich poziomach, w tym na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, oraz z udziałem partnerów społecznych, obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, zmierzający do wymiany najlepszych praktyk i określenia działań oraz wkładu na rzecz osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. W szczególności w ramach wychodzenia z kryzysu związanego z COVID-19 Komisja powinna opierać się na bezpośrednich powiązaniach między obywatelami, lokalnymi przedsiębiorstwami i ich władzami lokalnymi i regionalnymi oraz wspierać te powiązania, ponieważ będą one podstawą budowania społeczeństwa odpornego na zmianę klimatu i uzyskania wsparcia ze strony społeczności. Poza tym Komisja może również korzystać z wielopoziomowych dialogów w dziedzinie klimatu i energii ustanowionych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz z działań z zakresu Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu.</p>

Uzasadnienie

Zbudowanie neutralności klimatycznej i odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa powinno rozpocząć się od wymiany informacji i działań uświadamiających społeczeństwo. Wzmocnienie tych instrumentów to zadanie, w którym przewodnią rolę może odgrywać Komisja, opracowując i wdrażając kierunki polityki publicznej, które są odpowiednie w wymiarze przekrojowym, natomiast wymagane działania są właściwe dla kierunków polityki sektorowej będących w stosownych przypadkach przedmiotem zamierzonych działań organów administracji państwowej, regionalnej i lokalnej. Potrzebna jest ekologiczna odbudowa gospodarcza. Jednak aby ją urzeczywistnić, obywatele i przedsiębiorstwa w Europie muszą poprzeć ten projekt. W związku z tym władze lokalne i regionalne mają do odegrania istotną rolę.

Poprawka 19

Artykuł 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Wykonywanie przekazanych uprawnień	
<p data-bbox="177 495 794 584">1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 1, podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.</p> <p data-bbox="177 663 794 775">2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 1, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia ... [OP: [data wejścia w niniejszego rozporządzenia] r.</p> <p data-bbox="177 853 794 1111">3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.</p> <p data-bbox="177 1189 794 1335">4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.</p> <p data-bbox="177 1413 794 1491">5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p> <p data-bbox="177 1570 794 1827">6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosły sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.</p>	

Uzasadnienie

Stosowanie aktów delegowanych przez Komisję Europejską w celu dokonania przeglądu celów jest niezgodne z art. 290 TFUE.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Odnotowuje, że Europejski Zielony Ład jest jedną z inicjatyw przewodnich UE, ale podkreśla, że nowa strategia na rzecz wzrostu europejskiego projektu, jak również niedawno opublikowany komunikat Komisji Europejskiej w sprawie budżetu UE wzmacniają plan naprawy gospodarczej w celu zapewnienia szybkiej i pełnej odbudowy po obecnym kryzysie sanitarnym i gospodarczym. Zaznacza, że głównym celem Zielonego Ładu musi być transformacja w kierunku neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., z jednoczesnym stymulowaniem szybkiego i zrównoważonego ożywienia gospodarczego; przyznaje bowiem, że tego rodzaju transformacja niesie ze sobą nowe możliwości dla Europy i jej obywateli, prowadzące do budowania odporniejszego społeczeństwa i odporniejszej gospodarki.

2. Popiera uznanie unijnego celu neutralności klimatycznej w perspektywie długoterminowej za pośrednictwem odpowiedniego wiążącego prawnie celu jako koniecznego kroku na drodze do ukierunkowania projektu europejskiego w stronę nieodwracalnej neutralności klimatycznej do 2050 r. Zobowiązanie to jest konieczne do umocnienia pozycji Unii Europejskiej jako światowego lidera w dziedzinie działań na rzecz klimatu i ambasadora utrzymania wysokiego poziomu ambicji pod względem sprowadzenia emisji gazów cieplarnianych do poziomu zero netto, jak również w świetle znaczenia, jakie ma zwiększone pochłanianie gazów cieplarnianych, a także budowania zaufania naszych współobywateli, przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego, przy zagwarantowaniu sprzyjających włączeniu społecznemu i skoordynowanych wysiłków. W tym kontekście ważne byłoby również rozważenie niezbędnych kierunków polityki na okres po 2050 r., gdyż istnieje prawdopodobieństwo, że w dalszym ciągu konieczny będzie wtedy zrównoważony system ujemnych emisji. W tym kontekście ważne jest również opracowanie koncepcji międzypokoleniowej sprawiedliwości w sprawach klimatu i uwzględnienie jej w obecnym i przyszłym procesie podejmowania decyzji.

3. Zauważa, że aktualny kryzys zdrowotny jedynie uwidacznia konieczność transformacji ku bardziej zrównoważonemu i odporniejszemu społeczeństwu oraz bardziej zrównoważonej i odporniejszej gospodarce, ponieważ dalsze ignorowanie zmiany klimatu może mieć poważniejsze konsekwencje w skali światowej. Podkreśla, że transformacja ta powinna być sprawiedliwa, stopniowa i trwała, gdyż krótkoterminowe rozwiązania o charakterze niezrównoważonym mogą przynieść szkody zamiast korzyści na drodze w kierunku neutralności klimatycznej.

4. Podkreśla, że Europejskie prawo o klimacie powinno również gwarantować, że środki wdrożone w celu osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto będą sprzyjać osiągnięciu innych celów priorytetowych w zakresie ochrony środowiska, takich jak ochrona różnorodności biologicznej czy zarządzanie obszarami chronionymi, i nie będą tych celów naruszać.

5. Wzywa Komisję do rozważenia wpływu wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE na osiągnięcie celów neutralności klimatycznej i wszelkich celów pośrednich; przypomina, że Zjednoczone Królestwo jest obecnie drugim co do wielkości emitentem CO₂ w UE, przy czym obecne i planowane redukcje znacznie przekraczają średnią UE, a prawnie wiążący krajowy cel w zakresie klimatu wynosi ok. 57 % do 2030 r.⁽¹⁾

6. Przypomina niedawno przyjętą deklarację „Władze lokalne i regionalne jako podmioty europejskiej reakcji na kryzys COVID-19”, a ponadto zwraca uwagę, że Europejski Zielony Ład musi być centralnym elementem tego unijnego planu naprawczego, aby przekształcić kryzys w szansę na pilne rozwiązanie problemu zmiany klimatu i wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE.

7. Uważa, że niezbędne jest włączenie wszystkich odpowiednich władz szczebla niższego niż krajowy w opracowanie krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz długoterminowych polityk krajowych poprzez rzeczywisty, inkluzywny i wielopoziomowy dialog oparty na doświadczeniach regionalnych i lokalnych. Zgadza się w związku z tym, że należy włączyć wielopoziomowy dialog dotyczący klimatu i energii w ramy europejskiego ustawodawstwa w dziedzinie klimatu. Podkreśla jednak konieczność stosowania bardziej systematycznego podejścia do włączenia władz lokalnych i regionalnych w procesy przechodzenia na neutralność klimatyczną – zarówno w europejski proces podejmowania decyzji,

⁽¹⁾ O. Geden, F. Schenuit, *Climate Neutrality as Long-term Strategy: The EU's Net Zero Target and Its Consequences for Member States*, sierpień 2019 r.

jak i w negocjacje międzynarodowe – i ponawia wezwanie, by państwa członkowskie i Komisja Europejska ustanowiły stałą Platformę Wielopoziomowego Dialogu w sprawie Energii ⁽²⁾ w celu wspierania aktywnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, społeczności przedsiębiorców i innych odpowiednich zainteresowanych stron w zarządzanie transformacją energetyczną

8. Podkreśla, że z uwagi na fakt, że udział obywateli ma zasadnicze znaczenie dla uzyskania znaczących postępów w zakresie neutralności klimatycznej, inicjatywy promujące oddolne przekazywanie informacji zwrotnej i wspierające wymianę informacji i edukację na poziomie podstawowym należy uznać za nieoceniony przyczynek do sukcesu Europejskiego Zielonego Ładu. W tym kontekście proponuje włączenie Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu do Europejskiego prawa o klimacie i zaznacza, że pakt powinien zostać ukształtowany jako innowacyjne narzędzie zarządzania, by umożliwić dwustronną komunikację, współpracę i wymianę informacji między poziomami, sektorami i obszarami w celu poprawy skuteczności i legitymacji unijnej polityki w dziedzinie klimatu. Podkreśla, że odpowiedni udział społeczeństwa i innych zainteresowanych stron nie tylko zwiększa prawdopodobieństwo akceptacji tych kierunków polityki, ale również sprzyja szerokiemu zakresowi i przejrzystości pomiaru postępów, a tym samym wzmacnia poczucie własnej skuteczności obywateli i organizacji lokalnych w procesie transformacji.

9. Przypomina, że ujednoczone podejście nie jest odpowiednie do walki ze zmianą klimatu, i podkreśla zróżnicowanie europejskich regionów pod względem klimatu, środowiska, krajobrazu, mobilności oraz struktury gospodarczej i społecznej. Zaznacza, że Europejskie prawo o klimacie stanowi ramy regulacyjne, które będą ukierunkowywać poszczególne polityki na cel klimatyczny, i że powodzenie tych strategii będzie zależeć w znacznym stopniu od władz lokalnych i regionalnych. Podkreśla też, że władze lokalne i regionalne, jako poziom sprawowania rządów najbliższy obywatelom, odgrywają istotną rolę w zarządzaniu zdecentralizowanym wytwarzaniem energii poprzez konsumpcję własną, wytwarzanie rozproszone i inteligentne sieci, promowanie inwestycji i powiązanie kierunków polityki energetycznej i klimatycznej ze środkami przyjmowanymi w zakresie mieszkalnictwa, ubóstwa energetycznego i transportu.

10. Podkreśla, że Europejskie prawo o klimacie jako centralny filar Europejskiego Zielonego Ładu i ustawa ramowa dla osiągnięcia celu neutralności klimatycznej powinno zapewnić, by wszystkie unijne środki były zgodne z zasadą „nie szkodzić”, oraz aby, zgodnie z zasadą aktywnej pomocniczości, w pełni respektowały wszystkie szczeble władzy jako podmioty zaangażowane w europejski proces podejmowania decyzji, a nie jako zainteresowane strony.

11. Apeluje o to, by decyzje dotyczące zasadniczych kwestii realizacji celów w zakresie zmiany klimatu nie były podejmowane poprzez akty delegowane, bo ograniczyłyby to możliwości współdecydowania przez władze lokalne i regionalne. W tym kontekście KR uważa, że określenie trajektorii osiągnięcia celu w zakresie neutralności klimatycznej jest właśnie taką zasadniczą decyzją.

12. Nadal twierdzi, że dla realizacji celów ustanowionych w Europejskim prawie o klimacie zasadnicze znaczenie ma dysponowanie wysokiej jakości zweryfikowanymi informacjami, które będą stanowić podstawę dla podejmowania decyzji i określania odpowiednich kierunków polityki i środków. Zmiana klimatu oddziałuje na poziomie terytorialnym i bezpośrednio wpływa na regiony i gminy. Za opracowanie i przekazywanie wykazów krajowych odpowiadają organy administracji krajowej poszczególnych państw. Dla poprawy jakości pomiarów istotne jest opracowanie metodyki w drodze współpracy między UE, państwami członkowskimi oraz szczeblem lokalnym i regionalnym, tak aby gminy i regiony mogły sporządzać swoje wykazy według tych samych kryteriów w ramach podejścia terytorialnego. Informacje te pozwoliłyby określić szczegółowe scenariusze emisji gazów cieplarnianych umożliwiającą opracowanie planów działania dostosowanych do sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej poszczególnych regionów oraz konkretnych celów sektorowych. Ponadto monitorowanie prowadzone z perspektywy regionalnej i lokalnej umożliwia lepszą analizę ewentualnego odchylenia od trajektorii zdefiniowanych w planach i pomaga w przygotowaniu środków koniecznych do jego korekty.

13. Stwierdza, że skuteczne monitorowanie postępów może zwiększyć widoczność i przejrzystość starań zmierzających do osiągnięcia neutralności klimatycznej i poczucie odpowiedzialności za te wysiłki oraz że dla uzyskania takich rezultatów dane na potrzeby monitorowania postępów w ramach europejskiego prawa klimatycznego należy w stosownych przypadkach gromadzić na szczeblu regionalnym, a nie krajowym. Proponuje, by zapewnić łatwy dostęp opinii publicznej do zgromadzonych danych w sposób ciągły, a nie tylko w postaci okresowych sprawozdań, ponieważ zaangażowanie zainteresowanych stron w proces monitorowania może stać się elementem o kluczowym znaczeniu dla utrzymania realistycznej i społecznie akceptowanej trajektorii prowadzącej do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej do 2050 r.

⁽²⁾ Stanowisko takie wyraził już KR w wielu opiniach: „Zarządzanie unią energetyczną i czysta energia”, sprawozdawca: Bruno Hranic (HR/EPL); „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki”, sprawozdawca: Michele Emiliano (IT/PES), „Zarządzanie w zakresie klimatu po 2020 r., perspektywa europejska i globalna – wkład w 24. konferencję stron UNFCCC COP24”, sprawozdawca: Andrew Varah Cooper (UK/EA), a także w rezolucji w sprawie Zielonego Ładu przyjętej w grudniu 2019 r.

14. Podtrzymuje opinię, że w rozporządzeniu w sprawie zarządzania należy zapisać przepisy gwarantujące, że wkłady ustalane na szczeblu krajowym będą uwzględniały rozbić wkładów ustalanych na szczeblu regionalnym i lokalnym, tak aby uznać rolę władz na poziomie niższym od krajowego w realizowaniu międzynarodowych zobowiązań w zakresie klimatu: „Zarządzanie w zakresie klimatu po 2020 r., perspektywa europejska i globalna – wkład w 24. konferencję stron UNFCCC COP24”, Andrew Varah Cooper.

15. Podkreśla, że włączenie celów lokalnych i regionalnych nie tylko zwiększyłoby przejrzystość i poprawiłoby jakość i szczegółowość ogólnych wysiłków w dziedzinie monitorowania postępów, ale również przyniosłoby wielkie korzyści pod względem współpracy i synergii między wszystkimi szczeblami władzy, zarówno w zakresie działań, jak i przydziału środków budżetowych. W znacznym stopniu zmniejszyłoby to ryzyko, że poszczególne kierunki polityki objęte ramami europejskiego prawa klimatycznego mogłyby mieć potencjalnie szkodliwe skutki dla spójności regionalnej Europy.

16. Zaznacza, że bezpośredni przydział odpowiednich środków finansowych na działania dostosowane na poziomie regionalnym i lokalnym zgodnie z celami przyjętymi na poszczególnych szczeblach nie tylko wywarłby silny wpływ cykliczny, ale również prowadziłby do aktywizacji społeczeństwa w strukturach uczestnictwa.

17. Sugeruje, że wnioski z oceny środków krajowych, wraz ze sprawozdaniem na temat stanu unii energetycznej, powinny zawierać rozdział lokalny i regionalny w celu nadania większej przejrzystości i szczegółowości wysiłkom w zakresie monitorowania postępów w całej Unii Europejskiej. Komitet Regionów oferuje wsparcie przy opracowaniu tego rozdziału.

18. Ponawia wezwanie do utworzenia europejskiego obserwatorium neutralności klimatycznej, które przyczyni się do wykonania krajowych obowiązków w zakresie składania sprawozdań w ramach zarządzania unią energetyczną. Powinno ono w sposób niezależny i jawny udostępniać aktualną wiedzę naukową o zmianie klimatu i scenariuszach jej ograniczenia decydującemu i ogółowi społeczeństwa. Równocześnie należy przeprowadzić nowy audyt kompetencji UE w ramach panoramy umiejętności UE. Obserwatorium powinno też pomóc w mapowaniu i nadzorowaniu specyfiki i słabych punktów terytoriów europejskich, aby zapobiec odrzuceniu procesu transformacji. Europejski Zielony Ład to nowa strategia wzrostu UE i centralny filar unijnej strategii zrównoważonej odbudowy gospodarczej po pandemii COVID-19; w związku z tym harmonizacja wdrażania kierunków polityki z rozwojem kompetencji ma zasadnicze znaczenie dla formułowania strategii politycznych, które zniosą próbę czasu, i dla budowania sprawiedliwego społeczeństwa oraz stabilnej, rosnącej gospodarki.

19. Podkreśla, że skuteczność wysiłków w dziedzinie udziału społeczeństwa zależy nie tylko od zbierania informacji ze wszystkich sektorów społeczeństwa, ale także od zapewniania im odpowiednich informacji na temat konsekwencji ich wkładu. Zrównoważone rozwiązania wymagają współpracy zainteresowanych stron, nie tylko w zakresie funkcjonowania i utrzymania systemów, ale również w procesie podejmowania decyzji. Z tego względu wysiłki w dziedzinie udziału społeczeństwa skupiające się wyłącznie na jednokierunkowej komunikacji nie wystarczają, by zachęcać do zmiany zachowania.

20. Opowiada się za wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych do realizacji celów klimatycznych. Natomiast nie uznaje energii jądrowej za zrównoważoną technologię przyszłości i odrzuca jej zwiększone stosowanie.

21. Przypomina, że europejskie władze lokalne i regionalne są częścią bogatej i zróżnicowanej struktury sprawowania rządów i struktury demokratycznej UE i trzeba je traktować jako takie. W tym kontekście podkreśla, że nie należy uznawać udziału władz lokalnych i regionalnych za element realizacji udziału społeczeństwa ani ograniczać go do określonych działań, lecz powinien on umożliwiać systematyczny wkład organów władzy regionalnej i lokalnej w całym cyklu opracowania kierunków polityki, a także oceny i przeglądu istniejących organów ustawodawczych. W związku z tym zwraca uwagę, że porozumienie paryskie uznaje ważną rolę wielopoziomowego sprawowania rządów w polityce klimatycznej i potrzebę współpracy z regionami i miastami, oraz przypomina, że zgodnie z art. 2 tego porozumienia strony zobowiązały się do dostosowania publicznych i prywatnych przepływów finansowych do celów porozumienia i do rozwoju odpornego na zmianę klimatu. W ramach prawa o klimacie należy dzięki istniejącym i nowo ustanowionym procesom sprawozdawczości i przeglądu stworzyć podstawę dla pełnego uzgodnienia przepływów finansowych z celami porozumienia paryskiego na szczeblu unijnym i krajowym.

22. Przypomina istotne problemy związane z energią jądrową z punktu widzenia zrównoważoności (zarówno z punktu widzenia surowców, jak i nierozwiązanej kwestii odpadów jądrowych) i zaleca zatem, aby osiągnięcie celów klimatycznych opierało się głównie na energii ze źródeł odnawialnych zamiast na zwiększonym wykorzystaniu energii jądrowej, bez uszczerbku dla art. 194 TFUE.

Bruksela, dnia 2 lipca 2020 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
